

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่องการสร้างคำและการใช้คำไทยในมหาชาติคำหลวง อาจสรุปผลได้ดังนี้ คือ

1. ในด้านการสร้างคำ

การสร้างคำแบบต่าง ๆ ในมหาชาติคำหลวงที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ 4 ประเภท คือ คำแผลง คำซ้ำ คำซ้อน และคำราชาศัพท์ มีลักษณะที่อาจสรุปได้ดังนี้ คือ

1.1 การสร้างคำประเภทคำแผลงในมหาชาติคำหลวง แสดงถึงความเจริญของภาษาในสมัยนั้นว่าได้รับอิทธิพลจากภาษาอื่น เช่น เขมร เป็นต้น และนำมาใช้กับภาษาไทย ทำให้มีคำใช้ในภาษามากขึ้น ซึ่งได้แก่คำแผลงชนิดเพิ่มพยางค์คำเดิม ซึ่งเกิดจากการเติมหน่วยหน้ากัณฑ์ หน่วยกลางกัณฑ์ และหน่วยท้ายกัณฑ์ ลงในคำเดิม อาจทำให้หน้าที่ทางไวยากรณ์คงที่หรือเปลี่ยนไปจากคำเดิม เช่น ตรวจ แผลงเป็น ต้ารวจ เป็นต้น

1.2 การสร้างคำประเภทคำซ้ำในมหาชาติคำหลวง เป็นการสร้างคำเพื่อประโยชน์ในด้านเสียง คำที่นำมาซ้ำกับคำตั้ง อาจเป็นคำที่มีเสียงซ้ำกับคำตั้งทั้งคำ เช่น เหลื่อม-เหลื่อม หรือซ้ำเพียงเสียงใดเสียงหนึ่ง หรือหลายเสียงแต่ไม่ซ้ำทั้งคำ เช่น คำว่า สุพรรณสุแพก และคำที่นำมาซ้ำนั้นจะไม่มี ความหมายเกี่ยวกับคำตั้งเลย แมว่าคำบางคำที่นำมาซ้ำอาจมีเสียงพ้องกับคำที่มีความหมายก็ตาม เช่น คำว่า ประดับประดา เป็นต้น

1.3 การสร้างคำประเภทคำซ้อนเป็นการสร้างคำอีกแบบหนึ่ง ที่นำคำสองคำหรือมากกว่า ที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายกันมาซ้อนกัน เพื่อให้เกิดความแน่นอนในด้านความหมายของคำบางคำซึ่งอาจเป็นคำที่พ้องเสียงกัน หรือเป็นคำยืมจากภาษาอื่น หรืออาจเป็นคำภาษาถิ่นอื่นที่นำมาใช้ในภาษานั้น ๆ เช่น คำว่า แกล่ไกล คำซ้อนบางคำมีลักษณะเป็นคำเสริมสร้อย เพื่อให้เกิดจังหวะของเสียงหรือสัมผัสซึ่งเป็นลักษณะของภาษาไทยลักษณะหนึ่ง ที่มักใช้คำให้คล้องจองกันไป เช่น คำว่า พิทักษ์รักษา เป็นต้น

1.4 การสร้างคำราชาศัพท์ในมหาชาติคำหลวง แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางภาษาที่ใช้ในสมัยนั้นว่าได้รับอิทธิพลการแบ่งชั้นภาษาเข้ามาใช้ในภาษาไทยตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนต้น เมื่อการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชมีความเจริญถึงขีดสุด อย่างไรก็ตาม การสร้างคำราชาศัพท์ขึ้นใช้ในมหาชาติคำหลวง อาจกล่าวได้ว่าเป็นการเริ่มรับแบบอย่างจากภาษาเขมร คงจะยังไม่ได้รับเข้ามาใช้อย่างเต็มที่ ดังที่จะสังเกตได้จากความไม่เคร่งครัดในการใช้คำราชาศัพท์ กล่าวคือ บางครั้งยังนำคำที่ใช้เป็นธรรมดาสามัญกับบุคคลที่มีฐานะเป็นกษัตริย์ หรือคำ ๆ เดียวกัน บางแห่งใช้ในรูปคำราชาศัพท์แต่บางแห่งให้เป็นคำธรรมดาสามัญ เป็นต้น ปรากฏการณ์นี้ นอกจากจะพิจารณาว่าไทยเพิ่งเริ่มจะรู้จักกับการใช้ราชาศัพท์แล้ว ก็อาจจะพิจารณาได้อีกแง่หนึ่งว่า เพราะมหาชาติคำหลวงเป็นคำประพันธ์ กวีจึงแสดงอิสรภาพในการใช้ภาษาอย่างเต็มที่และไม่ยอมเคร่งครัดกับระเบียบหรือหลักของภาษามากนัก ในสมัยปัจจุบัน หลักใหญ่ในการสร้างคำราชาศัพท์ ยังคงเหมือนในมหาชาติคำหลวง แต่ในสมัยปัจจุบันมีระเบียบการใช้คำราชาศัพท์ที่แน่นอนกว่าในมหาชาติคำหลวง ซึ่งแสดงถึงความเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมทางภาษาอีกอย่างหนึ่งด้วย

2. ในด้านการใช้คำ

การศึกษากการใช้คำในหมวดคำบางหมวดในมหาชาติคำหลวง ซึ่งได้แก่มหาคำสรรพนาม คำลักษณนาม คำเชื่อม คำบุพบท และคำปฏิเสธ ได้ผลพอสรุปได้ดังนี้

2.1 การใช้คำในหมวดคำสรรพนาม คำลักษณนาม และคำบุพบทบางคำ แสดงให้เห็นถึงสิ่งต่อไปนี้

2.1.1 ฐานะของคำ คำสรรพนาม คำลักษณนาม และคำบุพบทบางคำ ใช้ได้กับบุคคลที่มีฐานะทางสังคมสูง บางคำใช้กับบุคคลที่มีฐานะทางสังคมต่ำ หรือบางคำใช้กับบุคคลทั่วไปไม่จำกัดฐานะ ปรากฏการณ์ใช้คำเช่นนี้ย่อมแสดงถึงฐานะของคำที่ใช้ในสมัยนั้น คือคำที่ใช้กับบุคคลที่มีฐานะทางสังคมสูง ย่อมเป็นคำที่มีฐานะของคำสูง คำที่ใช้กับบุคคลที่มีฐานะทางสังคมต่ำ เป็นคำที่มีฐานะของคำต่ำ และคำที่ใช้ได้กับบุคคลทั่วไปจะมีฐานะของคำเป็นกลาง ๆ เป็นต้น ฐานะของคำที่ปรากฏในมหาชาติคำหลวง และมีใช้สืบเนื่องมาถึงปัจจุบัน บางคำอาจเปลี่ยนแปลงไป ส่วนมากมักเปลี่ยนจากฐานะสูงเป็นฐานะที่ต่ำลง

2.1.2 ฐานะทางสังคม เนื่องจากการใช้คำในหมวดคำสรรพนาม คำลักษณนาม และคำบุพบทบางคำในภาษาไทย ต้องคำนึงถึงฐานะทางสังคมของบุคคลให้เหมาะสม ผู้มีฐานะทางสังคมสูงจะใช้คำพวกหนึ่ง ไม่ใช้คำอีกพวกหนึ่ง การใช้คำเหล่านี้จึงเป็นสัญลักษณ์ของฐานะทางสังคมของบุคคลตามความนิยมในแต่ละสมัยด้วย และในสมัยปัจจุบัน การใช้คำกำหนดฐานะของบุคคลก็ยังคงเป็นที่นิยมใช้อยู่

2.1.3 วัฒนธรรมทางภาษาและสังคม การใช้คำในหมวดคำสรรพนาม คำลักษณนาม และคำบุพบทบางคำ นอกจากชี้ให้เห็นถึงฐานะของคำและฐานะทางสังคมของบุคคลแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางภาษาและสังคมด้วย ในลักษณะที่สมัยหนึ่งนิยมใช้คำพวกหนึ่งกับบุคคลที่มีฐานะทางสังคมอย่างหนึ่ง แต่อีกสมัยหนึ่ง การใช้คำพวกนี้บางคำ อาจเปลี่ยนแปลงไปนิยมใช้กับบุคคลที่มีฐานะทางสังคมอีกอย่างหนึ่ง ดังนั้นการใช้คำ ๆ เดียวกันในสมัยหนึ่ง ๆ อาจแสดงถึงความเป็นผู้มีฐานะทางสังคมและฐานะของคำแตกต่างจากอีกสมัยหนึ่งได้ ภาษาจึงแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมส่วนหนึ่งของสังคมในแต่ละสมัยด้วย

2.2 การใช้คำในหมวดคำสรรพนาม คำลักษณนาม คำบุพบท คำเชื่อม และคำปฏิเสธในมหานิติศาสตร์คำหลวง เมื่อเทียบกับสมัยปัจจุบัน จะมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในภาษาคำนี้

2.2.1 คำในหมวดคำแต่ละหมวด มีคำบางคำใช้ต่างจากสมัยปัจจุบัน

2.2.2 คำบางคำไม่มีใช้ในสมัยปัจจุบัน

2.2.3 คำบางคำมีพยางค์จำนวนน้อยกว่าปัจจุบัน และคำบางคำมีพยางค์จำนวนมากกว่าปัจจุบัน

3. ในทานความหมายของคำ

ความหมายของคำบางคำในมหานิติศาสตร์คำหลวงเมื่อเทียบกับในสมัยปัจจุบัน จะมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในภาษาในเรื่องต่อไปนี้

3.1 คำในมหานิติศาสตร์คำหลวงบางคำ มีความหมายตรงกับส่วนหนึ่งของคำแปลใน

ในพจนานุกรม ๗ แต่ในสมัยปัจจุบันคำเหล่านี้จะมีความหมายตรงกับอีกส่วนหนึ่งของคำแปลนั้น

3.2 คำในมหาชาติคำหลวงบางคำมีความหมายต่างจากคำแปลในพจนานุกรม ๗ แต่ในสมัยปัจจุบัน คำเหล่านี้จะมีความหมายตรงกับคำแปลในพจนานุกรม ๗

3.3 คำในมหาชาติคำหลวงบางคำ มีความหมายกว้างกว่าในสมัยปัจจุบัน

3.4 คำในมหาชาติคำหลวงบางคำ มีความหมายตรงกันข้ามกับคำในสมัยปัจจุบัน

3.5 คำในมหาชาติคำหลวงบางคำมีความหมายอย่างเดียวกับสมัยปัจจุบัน แต่มีการใช้ต่างกัน

3.6 คำบางคำมีรูปคล้ายปัจจุบัน แต่มีความหมายเหมือนกัน แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

3.6.1 คำในมหาชาติคำหลวงบางคำใช้เป็นคำเดียว แต่ในสมัยปัจจุบันใช้ เป็นคำซ้อน

3.6.2 คำในมหาชาติคำหลวงบางคำใช้เป็นคำเดียว แต่ในสมัยปัจจุบัน ใช้เป็นคำหลายพยางค์

3.7 คำในมหาชาติคำหลวงบางคำ ยังมีใช้อยู่ในภาษาถิ่นสมัยปัจจุบัน

3.8 คำในมหาชาติคำหลวง ไม่มีใช้ในสมัยปัจจุบัน

4. ในค่านำนวน

สำนวนในมหาชาติคำหลวงมีที่ใช้แตกต่างจากสมัยปัจจุบัน ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

4.1 สำนวนในมหาชาติคำหลวงบางสำนวนยังคงใช้อยู่ในสมัยปัจจุบัน ในความหมายอย่างเดียวกัน แต่มีบางส่วนเปลี่ยนรูปไป ซึ่งได้แก่

4.1.1 บางสำนวนใช้ถ้อยคำที่เป็นส่วนประกอบของสำนวนต่างกันเพียง คำเดียว

4.1.2 บางสำนวนมีจำนวนคำมากกว่าในสมัยปัจจุบัน แต่บางสำนวนมี จำนวนคำน้อยกว่าในสมัยปัจจุบัน

- 4.1.3 บางสำนวนเรียงคำศัพท์กับสำนวนในสมัยปัจจุบัน
- 4.2 สำนวนในมหาชาติคำหลวงบางสำนวน มีใช้ในภาษาถิ่นบางถิ่นในสมัยปัจจุบัน
- 4.3 สำนวนที่มีใช้ในมหาชาติคำหลวง แต่ไม่มีใช้ในสมัยปัจจุบัน
- 4.4 สำนวนเปรียบเทียบในมหาชาติคำหลวง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่องการสร้างคำและการใช้คำไทยในมหาชาติคำหลวง ดังที่ได้ศึกษารายละเอียดไว้ในบทที่ 2, 3, 4 และบทที่ 5 แล้วนั้น ในด้านการสร้างคำ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะการสร้างคำจากคำไทยตามแบบวิธีของไทย และตามแบบที่ยืมจากภาษาเขมร ทั้งนี้มิได้รวมการสร้างคำตามแบบวิธีของภาษาบาลีและสันสกฤตไว้ด้วย ผู้วิจัยจึงใคร่เสนอแนะให้ผู้สนใจศึกษารายละเอียด การศึกษาการสร้างคำตามแบบวิธีที่ไทยยืมมาจากภาษาบาลีและสันสกฤตที่ปรากฏในมหาชาติคำหลวงไว้ด้วย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาภาษาไทยต่อไป

นอกจากนี้ ในด้านการใช้คำ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะการใช้คำในหมวดคำบางหมวดที่มีความแตกต่างจากปัจจุบัน รวมทั้งการศึกษาคำความหมายของคำเพื่อให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของภาษาในมหาชาติคำหลวงกับในสมัยปัจจุบัน แต่มิได้ศึกษาที่มาของคำเหล่านั้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอเสนอแนะให้ผู้สนใจศึกษารายละเอียด การศึกษาที่มาของคำในมหาชาติคำหลวง หรืออาจศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำในมหาชาติคำหลวงซึ่งเป็นกณฑ์เก่า 7 กณฑ์ ตามแนวที่ผู้วิจัยได้ศึกษาไว้แล้วนี้ กับอีก 6 กณฑ์ที่แต่งขึ้นใหม่ในสมัยรัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เพื่อศึกษาว่ามีการใช้คำ ความหมายของคำ และสำนวน เหมือนหรือแตกต่างกันไปอย่างไรบ้าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย